

Bijlage 1b bij nota 1154315-165466-WJZ

Nota van toelichting

Algemeen

Inleiding

Artikel 44, eerste lid van de Gezondheidswet en artikel 9.7 van de Jeugdwet bieden een specifieke grondslag voor het actief openbaar maken van toezicht- en uitvoeringsgegevens. Met de openbaarmaking van die gegevens wordt beoogd de naleving van regelgeving te bevorderen, het publiek inzicht te geven in de wijze waarop het toezicht en de uitvoering worden verricht en wat de resultaten van die verrichtingen zijn. Het gaat om gegevens van de volgende inspectiediensten: de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA), de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), de Inspectie Jeugdzorg (IJZ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ), voor zover het haar taken op het gebied van de Jeugdwet betreft. Deze amvb geeft uitvoering aan de Gezondheidswet en de Jeugdwet door informatie aan te wijzen die door de inspectiediensten openbaar gemaakt moet worden.

Volgens de wet geldt er een verplichting tot openbaarmaking van informatie voor zover deze informatie bij algemene maatregel van bestuur (amvb) is aangewezen.¹ Daarnaast dient bij amvb te worden aangewezen welk bestuursorgaan het besluit tot openbaarmaking neemt.² Deze amvb regelt beide aspecten. Voorts worden nadere regels gesteld over onder meer de plaats, duur en de wijze van openbaarmaking, alsmede over de wijze waarop betrokkenen kunnen reageren op de openbaar gemaakte informatie, hoe deze openbaar gemaakt wordt, alsmede over het informeren van het publiek over de intrekking of vernietiging van openbaarmakingsbesluiten.

Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat niet alleen informatie over tekortkomingen openbaar wordt gemaakt, maar ook positieve gegevens, bijvoorbeeld dat er bij een bedrijf of instelling geen overtreding is geconstateerd. Beoogd is om aan het publiek een zo volledig mogelijk beeld te geven over de kennis en informatie die de inspectiedienst onder zich heeft. Dit is een belangrijke randvoorwaarde om transparantie te vergroten. Bij de aanwijzing van de openbaar te maken informatie (in de bijlage bij dit besluit) komt dit tot uitdrukking.

De Gezondheidswet en de Jeugdwet maken openbaarmaking op veel grotere schaal mogelijk dan de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) dat doet. Dit komt doordat de (in de Wob vereiste) individuele belangenafweging achterwege wordt gelaten en dat op onderdelen wordt afgeweken van het reguliere bestuursrecht. Hierdoor wordt de procedure voor openbaarmaking veel minder bewerkelijk, waardoor grootschalige openbaarmaking mogelijk is. Met name de NVWA heeft een omvangrijk werkveld en beschikt mede daardoor over een grote hoeveelheid informatie die voor openbaarmaking in aanmerking komt. De Gezondheidswet en de Jeugdwet zijn weliswaar ingesteld op grootschaliger openbaarmaking dan de Wob, maar daar staat tegenover dat er meer beperkingen gelden. Zo staan beide wetten bijvoorbeeld niet toe dat persoonsgegevens van derden, bepaalde bedrijfsinformatie en bepaalde vertrouwelijke informatie openbaar worden gemaakt. Er zullen op de Gezondheidswet toegespitste werkwijzen en modellen

¹ Artikel 44, eerste lid, Gezondheidswet en artikel 9.7, eerste lid, Jeugdwet.

² Idem.

voor documenten worden ontwikkeld zodat enerzijds aan deze beperkende voorwaarden van de wet kan worden voldaan en anderzijds de toegankelijkheid van de informatie gewaarborgd blijft. Het ontwikkelen van goede modellen of werkwijzen zal nog enige tijd in beslag nemen. Vandaar dat in dit besluit nog niet alle informatie opgenomen kon worden die uiteindelijk openbaar gemaakt zal worden. Dit besluit zal daarom in fasen worden uitgebreid, waardoor op termijn steeds meer informatie beschikbaar komt. In de toelichting op de bijlage wordt ingegaan op de informatie die nu in dit besluit is aangewezen.

Eén amvb met bijlage

Omwille van de overzichtelijkheid en uniformiteit is er voor gekozen om de vorengenoemde onderwerpen voor alle betrokken inspectiediensten in één amvb te regelen. Er is rekening mee gehouden dat het hier om zeer uiteenlopende toezichtonderwerpen kan gaan (van voedselveiligheid tot goede zorg in ziekenhuizen of in de jeugdhulp). Er zijn verschillen qua aard en omvang van de openbaar te maken gegevens die nauw samenhangen met de werkvelden van de verschillende inspectiediensten. Die bedrijven kennen een grotere diversiteit en zijn meer aan verandering onderhevig. Ook de omvang van de openbaar te maken informatie verschilt: bij de NVWA kan het gaan om tweehonderdduizend documenten per jaar waarover informatie openbaar kan worden gemaakt. Die aantallen zijn bij de andere inspectiediensten beduidend lager, hetgeen samenhangt met het aantal toezichtobjecten, alsmede met de wijze van toezicht houden en de omvang van het eindproduct dat de inspectiedienst oplevert. Voorts verschillen de handhavingsinstrumenten van de inspectiediensten. IGZ, IJZ en IVenJ kunnen bijvoorbeeld een bevel of (namens de minister) een aanwijzing geven, terwijl de NVWA deze instrumenten niet heeft. Bovendien is een inspectierapport van de IGZ, IJZ en/of IVenJ over een beroepsbeoefenaar of een instelling doorgaans omvangrijker en complexer van aard dan een inspectierapport van de NVWA.

Deze verschillen hebben consequenties voor de informatie die openbaar wordt gemaakt, de wijze waarop de informatie openbaar wordt gemaakt (o.a. de presentatie van de informatie aan het publiek), het tempo waarin tot openbaarmaking van een bepaalde categorie informatie moet worden overgegaan (fasering van de openbaarmaking), en de termijn waarbinnen de gegevens beschikbaar moeten zijn voor het publiek. Zelfs binnen het werkveld van de NVWA is het niet wenselijk dat de openbaarmaking over verschillende bedrijfstakken of productgroepen altijd op dezelfde manier plaatsvindt.

Om de toegankelijkheid van dit besluit te bevorderen, is ervoor gekozen in een bijlage bij dit besluit ten aanzien van elke openbaarmakingsverplichting aan te geven hoe de verschillende variabelen (bestuursorgaan, de informatie die openbaar wordt gemaakt, de wijze van openbaarmaking) per inspectiedienst worden ingevuld. Op die manier is inzichtelijk welke voorwaarden voor de verschillende items gelden.

De bijlage is onderverdeeld in drie onderdelen: onderdeel I gaat over de NVWA, onderdeel II over de IGZ en onderdeel III over de IJZ en IVenJ. Per onderdeel – en dus per inspectiedienst – zijn het toezichtsdomein en de regelgeving aangewezen waarbinnen de informatie openbaar wordt gemaakt. Ook is per onderdeel aangewezen welk bestuursorgaan het openbaarmakingsbesluit neemt, op welke wijze de openbaarmaking

plaatsvindt en hoe lang de openbaar gemaakte informatie op de website van de inspectiedienst beschikbaar blijft.

In de bijlage wordt aangewezen voor welke domeinen de openbaarmakingsverplichting geldt. De domeinaanduiding heeft tot doel een afbakening tot stand te brengen binnen de werkvelden van de verschillende inspectiediensten. Per inspectiedienst is op een verschillende manier invulling gegeven aan de domeinen.

Wijze van openbaarmaking

Zoals hierboven vermeld, kan de wijze van openbaarmaking per toezichtdomein, inspectiedienst of toezichtsproduct verschillen. Teneinde de doelstellingen van de openbaarmaking (inlichten publiek (bieden van handelingsperspectief), nalevingsbevordering, inzicht in de wijze waarop het toezicht wordt uitgeoefend (legitimatie van overheidsoptreden)) te bereiken, dient de wijze van openbaarmaking aan een aantal algemene criteria te voldoen. De openbaar te maken gegevens moeten op zodanige wijze openbaar worden gemaakt dat ze actueel en vergelijkbaar zijn en tevens een zo volledig mogelijk, goed te begrijpen beeld geven. Bovendien moeten ze toegankelijk en begrijpelijk zijn voor de doelgroep waarvoor ze bestemd zijn. Met 'vergelijkbaar' wordt bedoeld dat de gegevens zodanig moeten worden gepresenteerd dat het voor het publiek makkelijk is om die gegevens onderling te vergelijken, bijvoorbeeld door middel van presentatie in tabelvorm. Op de website van de inspectiedienst zal contextinformatie worden opgenomen waaruit blijkt hoe de gegevens geïnterpreteerd moeten worden. Dit laatste draagt bij aan de begrijpelijkheid van de gepubliceerde gegevens.

Uitvoerbaarheid

Een ontwerp van deze amvb is door zowel NVWA als IGZ onderworpen aan een uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets. Door een aantal wijzigingen van het ontwerp is tegemoetgekomen in de beide toetsen naar voren gebrachte bezwaren. De eindconclusie is dat deze amvb met inachtneming van beide toetsen zowel uitvoerbaar als handhaafbaar is.

Personele consequenties

De gewijzigde Gezondheidswet maakt openbaarmaking op grotere schaal mogelijk dan op basis van de Wob. Dit voorstel voor een algemene maatregel van bestuur verplicht tot openbaarmaking van aangewezen informatie. Zoals eerder opgemerkt zullen er daarom op de Gezondheidswet toegespitste werkwijzen en modellen worden ontwikkeld om aan de eisen van de Gezondheidswet te kunnen voldoen. Deze eisen hebben onder andere tot gevolg dat er meer waarborgen moeten worden ingebouwd en het proces tot besluitvorming wordt verzwaard. Daarnaast gaan de inspectiediensten structureel meer informatie openbaar maken.

Regeldruk

Er zijn geen administratieve lasten voor burgers of bedrijfsleven.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In dit besluit is omwille van de overzichtelijkheid en duidelijkheid voor gekozen binnen het 'Staatstoezicht op de volksgezondheid' een onderscheid aan te brengen tussen de 'NVWA' en de 'IGZ'. Dit doet ook meer recht aan de verschillen tussen de twee inspectiediensten. In de Gezondheidswet is bepaald dat het 'Staatstoezicht op de volksgezondheid' bestaat uit onderdelen die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen. In het Besluit Staatstoezicht op de volksgezondheid zijn de NVWA en de IGZ als onderdelen van het Staatstoezicht aangewezen.

Opgemerkt wordt nog dat de bepalingen in de Gezondheidswet over de openbaarmaking van toezichtinformatie het gehele terrein van de NVWA bestrijkt. Het gaat dus niet alleen om domeinen die onder de beleidsverantwoordelijkheid van de Minister van VWS vallen, maar ook om domeinen die onder die van de Minister van EZ vallen.

Onderdeel e

Het gaat hier om de inspectiediensten die feitelijk belast zijn met de openbaarmaking. Dit zijn de vier genoemde inspectiediensten. Het gaat hier dus om de wettelijke taak om uitvoering te geven aan de openbaarmakings*besluiten*. De attributie van de bevoegdheid tot het nemen van openbaarmakingsbesluiten is geregeld in artikel 2, eerste lid en is in beginsel de voor het betrokken beleidsterrein verantwoordelijke minister. Nadat een openbaarmakingsbesluit is genomen en nadat de standstillperiode van twee weken de periode waarin de feitelijke openbaarmaking nog niet plaatsvindt) is verstreken, plaatst de betrokken inspectiedienst de informatie op zijn website.

Onderdeel f

Het begrip 'communicatiemiddel' is breed, en omvat onder andere internet (website van de inspectiedienst) en drukpers. In deze amvb is geregeld dat openbaarmaking zal plaatsvinden via de websites van de verschillende inspectiediensten. Er zijn thans geen voornemens om in een later stadium met behulp van andere communicatiemiddelen dan de websites van de inspectiediensten informatie openbaar te maken.

Artikel 2

Het eerste lid regelt welk bestuursorgaan bevoegd is om het openbaarmakingsbesluit te nemen. Daarnaast wordt geregeld welke informatie openbaar wordt gemaakt. In de verschillende onderdelen van de bijlage wordt opgesomd welke informatie de betreffende inspectiedienst openbaar maakt. Meer in het algemeen moet bij die openbaarmaking er rekening mee worden gehouden dat op grond van de Gezondheidswet en de Jeugdwet bepaalde gegevens niet openbaar mogen worden gemaakt. Het gaat hier onder meer om vertrouwelijk aan de overheid meegedeelde bedrijfs- of fabricagegegevens, informatie waarop medisch beroepsgeheim rust en bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Bijzondere persoonsgegevens (waaronder strafrechtelijke gegevens) mogen niet openbaar worden gemaakt, tenzij de betrokkene daarvoor uitdrukkelijke toestemming heeft gegeven of de betrokkene de

betreffende informatie duidelijk zelf openbaar heeft gemaakt. Strafrechtelijke gegevens die niet onder de Wbp, maar onder de Wet politiegegevens vallen, mogen op grond van deze laatste wet evenmin openbaar worden gemaakt.

Het tweede lid regelt welke inspectiedienst feitelijk belast is met de openbaarmaking van de aangewezen informatie. Die inspectiedienst wordt in de bijlage aangewezen.

Het derde lid bepaalt dat de inspectiedienst die met de openbaarmaking is belast de context moet vermelden waarbinnen de informatie is verkregen. Daarmee wordt bedoeld dat de inspectiedienst in algemene zin achtergrondinformatie bekend moet maken over hoe het toezicht is geregeld, hoe bepaald wordt wanneer controle en onderzoek plaatsvindt en wat het interventiebeleid van de inspectiedienst is. Het gaat hier om algemene informatie zodat het publiek de openbaar gemaakte informatie goed kan plaatsen en interpreteren. Contextinformatie kan ook nodig zijn in gevallen waarin een inspectiedienst de toezichtinformatie openbaar maakt door middel van bijvoorbeeld kleuren of een indeling in bepaalde risicocategorieën. Door de contextinformatie kunnen de gebruikers van de informatie dan weten hoe de kleuren of de indeling geïnterpreteerd moet worden. Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat contextinformatie algemeen van aard is en op de website van de inspectiedienst te vinden is. De inspectiedienst is op grond van artikel 2, derde lid, dus niet verplicht om bij *iedere* openbaarmaking contextinformatie te vermelden. Het gaat om informatie die behulpzaam is voor het juiste begrip van de verschillende openbaarmakingen.

Artikel 3

In beginsel zijn de websites van de inspectiediensten het aangewezen communicatiemiddel. Een website is het meest toegankelijke medium voor bijvoorbeeld burgers, bedrijven en gemeenten. De openbaarmaking is het meest effectief als degenen voor wie de informatie bedoeld is, zo goed mogelijk worden bereikt.

Het tweede lid gaat over de duur van de beschikbaarheid van de informatie op de website van de inspectiediensten. Vanwege het verschil in werkveld en de aard van de informatie is er niet voor gekozen om één termijn voor alle toezichtinformatie te hanteren. Enige differentiatie naar toezichtsdomein en – in het geval van de NVWA – ook naar toezichtstraject is noodzakelijk.

Meer in het algemeen is bij het bepalen van deze termijnen, mede met het oog op de doelen van de openbaarmaking – nalevingsbevordering, het publiek inzicht geven in het optreden van de inspectiediensten en in de resultaten van het toezicht – rekening gehouden met een aantal aspecten. De gegevens moeten allereerst zo actueel mogelijk zijn. Burgers en bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat de gepubliceerde toezichtgegevens de meest recente gegevens over een bedrijf, instelling of product betreffen. Tegelijkertijd moeten burgers en bedrijven ruimschoots de mogelijkheid krijgen om kennis te nemen van de openbaar gemaakte gegevens en vervolgens aan de hand van die gegevens hun keuzes kunnen bepalen.

De termijnen zijn in de betreffende onderdelen van de bijlage genoemd. Voor de IGZ, IJZ en de IvenJ is het uitgangspunt gekozen van een termijn van vijf jaar. Indien inspectierapporten ten grondslag hebben gelegen aan besluiten tot het opleggen van

bestuurlijke maatregelen, zou de beschikbaarheid van de informatie over het rapport eerder eindigen dan de beschikbaarheid van de informatie over de bestuurlijke maatregelen. Om de informatie zoveel mogelijk in samenhang te kunnen bezien, is daarom in de bijlage aangegeven dat in het hiervoor aangeduide geval de informatie over het onderliggende rapport beschikbaar blijft zolang de informatie over de bestuurlijke maatregel op het internet beschikbaar is. Aangesloten is bij de termijn voor aantekeningen in het BIG-register. Een aantekening in het BIG-register van een beroepsbeperkend bevel is voor een periode van vijf jaar raadpleegbaar.³ Vanwege de samenhang met het BIG-register zou het niet passend zijn indien voor actieve openbaarmaking van informatie die betrekking heeft op hetzelfde besluit een afwijkende periode zou gelden. De termijn van vijf jaar is in het Registratiebesluit BIG redelijk geacht, omdat de betrokken beroepsbeoefenaar niet onevenredig wordt benadeeld, terwijl het publiek toch gedurende een relevante periode wordt geïnformeerd. Dit geldt ook voor de actieve openbaarmaking op grond van de wet en het onderhavige besluit. In het licht van het vorenstaande ligt het voor de hand in dit besluit een termijn van vijf jaar als uitgangspunt te hanteren.

Net als bij de aantekening van maatregelen in het BIG-register, wordt een termijn van vijf jaar voor de beschikbaarheid van alle in de amvb aangewezen inspectie-informatie van de IGZ als adequate beschouwd.

Aangezien de aard van het toezichtsdomein en de openbaar te maken informatie van de IJZ en IVenJ vergelijkbaar zijn met die van de IGZ, is ook voor de informatie van IJZ en IVenJ gekozen voor een termijn van vijf jaar.

Wat de NVWA betreft verschilt de termijn per toezichtstraject. In onderdeel I van de bijlage zijn de termijnen bij het betreffende toezichtstraject genoemd. Voor een motivering voor deze termijnen wordt verwezen naar de toelichting op onderdeel I van de bijlage.

Artikel 4

Dit artikel geeft nadere regels over de reactie van betrokkene. Het geeft uitvoering aan artikel 44a, eerste lid Gezondheidswet en artikel 9.8, eerste lid, Jeugdwet. Deze bepalingen zijn bij amendement in de wet ingebracht.⁴ Deze reactie moet worden onderscheiden van de zienswijze. Met dit laatste wordt bedoeld op de zienswijze die op grond van artikel 4:8 Awb aan betrokkene wordt gevraagd alvorens een definitief besluit wordt genomen. Die zienswijze is bedoeld om het te nemen besluit te beïnvloeden.

Met reactie wordt bedoeld dat betrokkene, als eenmaal een definitief openbaarmakingsbesluit is genomen, de mogelijkheid krijgt om een inhoudelijke reactie voor de buitenwereld te geven op de openbaar te maken informatie.

Betrokkene kan binnen zes weken na bekendmaking van het openbaarmakingsbesluit zijn reactie geven. Er is gekozen voor de termijn van zes weken, omdat deze aansluit bij de bezwaartermijn. Als betrokkene zijn reactie geeft nog voor de informatie openbaar is gemaakt, dan wordt de reactie tegelijkertijd met de openbaar te maken informatie op de

³ Artikel 5 Registratiebesluit BIG

⁴ Kamerstukken II 2015/17, 34 111, nr. 14.

website van de inspectiedienst geplaatst. Als betrokkene later, maar wel binnen zes weken zijn reactie geeft, dan wordt deze zo spoedig mogelijk na ontvangst openbaar gemaakt. Dit is in het derde lid van dit artikel geregeld.

In het besluit is een maximum gesteld aan de omvang van de reactie: voor de NVWA vijftig woorden, voor de IGZ, IJZ en IVenJ tweehonderd woorden. Dit verschil is gebaseerd op de aard van de openbaar te maken informatie. Verder is een aantal inhoudelijke eisen gesteld aan de reactie. De reactie mag geen (bijzondere) persoonsgegevens van derden, bedrijfsnamen of bedrijfsgegevens van derden, strafbare of aanstootgevende teksten of reclame-uitingen bevatten. Bij dit laatste gaat het erom dat voorkomen wordt dat door middel van een reactie oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de websites van overheidsdiensten.

Artikel 5

Zoals hierboven al is vermeld, dient de openbaar gemaakte informatie actueel en juist te zijn. Dit betekent ook dat als in een beslissing op bezwaar, beroep of hoger beroep is geoordeeld dat de op de website van de inspectiedienst openbaar gemaakte informatie niet juist is, deze daarvan moet worden verwijderd.

Het eerste lid ziet op de situatie waarin het openbaarmakingsbesluit (dat zowel kan zien op de openbaarmaking van feitelijke informatie als op de openbaarmaking van een besluit) of het besluit waarover informatie openbaar wordt gemaakt, wordt ingetrokken. Indien een bestuursorgaan daartoe overgaat, dient de met openbaarmaking belaste inspectiedienst de informatie daarover op haar website, zodra het intrekkingbesluit onherroepelijk is geworden niet langer beschikbaar te houden. De inspectiedienst dient zo spoedig mogelijk nadat het intrekkingbesluit is genomen op haar website een melding te doen van de intrekking en de reden van intrekking daarbij aan te geven. De verplichting tot openbaarmaking van een intrekking vloeit rechtstreeks uit de wet voort. Daar hoeft dus geen besluit voor te worden genomen. Die melding wordt bij het onherroepelijk worden van het intrekkingbesluit net als de openbaar gemaakte informatie verwijderd, tenzij de betrokkene verzoekt die melding op de website te handhaven.

Een vergelijkbare situatie kan zich voordoen indien een openbaarmakingsbesluit of een besluit waarover informatie openbaar is gemaakt door de bestuursrechter wordt vernietigd. Het tweede lid treft daarvoor een voorziening.

De inspectiediensten zullen in algemene zin bekend maken op welke wijze zij aan het publiek over eventuele vernietigingen of intrekkingen via hun websites melding zullen doen.

De hiervoor omschreven verplichtingen staan overigens los van de uit de wet voortvloeiende verplichting van het bestuursorgaan om bij de openbaarmaking van een besluit aan te geven of een rechtsmiddel tegen dat besluit is of kan worden ingesteld.⁵

⁵ Artikel 44, vierde lid, Gezondheidswet en artikel 9.7, vierde lid, Jeugdwet.

Artikel 6

In dit artikel, dat bij amendement is ingebracht⁶, wordt geregeld dat de inspectiediensten beleidsregels moeten vaststellen over herinspecties na een eerder onderzoek of controle waarbij tekortkomingen in de naleving van wet- en regelgeving zijn geconstateerd. In de Gezondheidswet en Jeugdwet wordt gesproken van "negatieve uitkomst van controle en onderzoek bij een betrokkene". In deze amvb is dat aangeduid als onderzoek of controle waarbij tekortkomingen in de naleving van wet- en regelgeving is geconstateerd. Door gebruik van deze formulering, is het niet noodzakelijk nadere regels te stellen over de betekenis van het begrip 'negatieve uitkomsten controle en onderzoek'.

Herinspecties vormen een onderdeel van het beleid van de inspectiediensten en zijn in het kader van de openbaarmaking van belang, omdat bedrijven en instellingen de kans moeten krijgen om zichzelf te verbeteren. Eén van de doelen van de openbaarmaking is immers het bevorderen van de naleving van regelgeving.

Omdat een herinspectie net als een inspectie moet worden aangemerkt als "uitkomst van controle en onderzoek", moeten deze in het kader van de openbaarmakingsverplichtingen ook op dezelfde manier worden behandeld als "inspecties". Het gaat bij een herinspectie dus ook om een nieuwe openbaarmaking waarvoor een openbaarmakingsbesluit moet worden genomen.

De NVWA heeft het beleid over herinspecties reeds verwerkt in haar Algemeen Interventiebeleid. De IGZ, IJZ en IVenJ zijn bezig met het ontwikkelen van beleid over herinspecties.

Artikel 7

In artikel 38, eerste lid, van de Gezondheidswet is voorzien in de mogelijkheid om bij amvb af te zien van de openbaarmaking van de informatie als het gaat om toezicht door de NVWA en de IGZ op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De NVWA oefent momenteel geen toezicht uit op de BES. Wat de IGZ betreft geldt het volgende. De opsomming in artikel 44, derde lid, onderdelen h tot en met k, van de Gezondheidswet van de besluiten die voor openbaarmaking kunnen worden aangewezen, betreft uitsluitend de besluiten op grond van Europees Nederlandse wetgeving. Besluiten op grond van BES-wetgeving zijn niet opgenomen als mogelijke informatie die kan worden aangewezen en kunnen dus niet op grond van de Gezondheidswet openbaar worden gemaakt. Om bovenvermelde redenen is in artikel 7 van deze amvb bepaald dat het niet van toepassing is op informatie, die is aangewezen in de onderdelen I en II van de bijlage en die betrekking heeft op het toezicht op en de uitvoering van regelgeving in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 8

Dit artikel maakt een gefaseerde inwerkingtreding mogelijk. Daaraan bestaat behoefte omdat daarmee voorkomen kan worden dat de openbaarmakingsverplichting voor de in deze amvb aangewezen informatie in het leven wordt geroepen op een moment dat de

⁶ Kamerstukken II 2016/17, 34 111, nr. 17..

betreffende inspectiedienst de voor de openbaarmaking noodzakelijke voorbereidingen nog niet heeft voltooid.

Toelichting op de bijlage

Algemeen

De bijlage is onderverdeeld in drie onderdelen: onderdeel I gaat over openbaarmaking door de NVWA, onderdeel II door de IGZ, en onderdeel III door de IJZ en de IVenJ. Er is bij ieder onderdeel als eerste het toezichtsdomein aangewezen waarbinnen de openbaarmaking plaats zal vinden. Dit is met name voor de NVWA van belang, omdat het toezichtsterrein van de NVWA zeer breed is en de openbaar te maken items zeer omvangrijk en divers van aard zijn. De openbaarmaking zal daardoor noodgedwongen fasegewijs worden uitgebreid.⁷ In de onderhavige amvb wordt een aantal tot de toezichtsdomeinen behorende toezichtstrajecten aangewezen. In de volgende tranches van de amvb zullen de domeinen met meerdere toezichtstrajecten worden uitgebreid.

In ieder onderdeel van de bijlage is vervolgens de regelgeving aangewezen op de naleving waarvan toezicht wordt gehouden. De wet eist expliciet dat de regelgeving bij amvb moet worden aangewezen. Het gevolg van deze aanwijzing is dat alleen die toezichtinformatie die valt onder de aangewezen regelgeving in aanmerking komt voor openbaarmaking. Daarna is aangewezen welke informatie openbaar wordt gemaakt. Hierbij is aangesloten bij de items zoals die in artikel 44, derde lid, Gezondheidswet en artikel 9.7, derde lid, van de Jeugdwet zijn genoemd. Verder zijn in de onderdelen van de bijlage onder meer geregeld de wijze van openbaarmaking (hoe de informatie aan het publiek wordt gepresenteerd), welk bestuursorgaan bevoegd is tot het nemen van de openbaarmakingsbesluiten en de duur van de beschikbaarheid van de openbaar gemaakte informatie op de website van de inspectiediensten. Hierna worden de vorengenoemde aspecten per onderdeel toegelicht.

Onderdeel I: openbaarmaking door de NVWA

De NVWA maakt binnen haar toezichtsdomein reeds een aantal jaren ten aanzien van specifiek gekozen trajecten oordelen op themaniveau actief openbaar op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Voorbeelden van thema's zijn voedselveiligheid, productveiligheid, dierwelzijn, diergezondheid, plantengezondheid en natuur. De thema's strekken zich uit over zowel het VWS- als het EZ-domein. De NVWA hanteert één systematiek voor actieve openbaarmaking van oordelen die zowel voor bedrijven als voor waren, niet zijnde eet- en drinkwaren, wordt toegepast. Oordelen worden op een thema binnen verschillende trajecten (bijvoorbeeld visafslagen) gegeven per bedrijf of per waar. Zo kan een oordeel over de voedselveiligheid bij een horecaonderneming (traject horeca) worden gegeven. Het oordeel van het thema wordt gebaseerd op onderliggende gespecificeerde inspectieonderwerpen (bijvoorbeeld ongediertewering bij voedselveiligheid in de horeca). Per inspectieonderwerp wordt aangegeven of wel of niet aan de regelgeving wordt voldaan op basis van de geïnspecteerde inspectie-items. De NVWA voorziet het oordeel van contextinformatie over de uitvoering van het door haar uitgeoefende toezicht.

⁷ Zie ook memorie van toelichting op de wijziging Gezondheidswet, Kamerstukken II 2014/15, 34 111, nr. 3, blz. 5.

Deze openbaarmakingswijze op basis van de Wob verschilt op een aantal punten met die van de Gezondheidswet. Zo zal de kleurensystematiek bij de openbaarmaking inzake bedrijfsgericht toezicht worden losgelaten en zal de openbaarmaking worden uitgebreid met informatie over de sanctiebesluiten van de NVWA.⁸ Het openbaar maken van vorengenoemde trajecten op de wijze waarop de Gezondheidswet dat voorschrijft, vergt onder andere aanzienlijke investeringen in en aanpassingen van ICT. Dit kost de nodige tijd.

Gefaseerde uitbreiding van de toezichtinformatie, thema en toezichtstrajecten

Zoals ook eerder aan de Tweede Kamer toegelicht, zal de NVWA – mede vanwege het voorgaande – de openbaarmaking van toezichtinformatie ook onder de Gezondheidswet stapsgewijs uitbreiden, waarbij zij blijft werken met trajecten.⁹ In het kader van het thema voedselveiligheid start de NVWA met actieve openbaarmaking van oordelen binnen het traject visafslagen en horeca. Ten aanzien van het thema productveiligheid worden oordelen van projectmatig uitgevoerde onderzoeken naar de veiligheid van bepaalde waren, niet zijnde eet- en drinkwaren actief openbaar gemaakt. Waren, niet zijnde eet- en drinkwaren, worden door de NVWA op haar website veelal aangeduid als 'producten'. Deze trajecten zijn voldoende uitgewerkt en worden ook operationeel voldoende ondersteund om zorgvuldige openbaarmaking te blijven garanderen. Overige trajecten om informatie actief openbaar te maken zien op een bredere doelgroep en zijn daarmee met name op grond van een combinatie van ICT-ondersteuning en beschikbare capaciteit nog niet geschikt voor openbaarmaking op grond van de Gezondheidswet. Zodra deze basisvoorwaarden voor openbaarmaking op niveau zijn gebracht, worden ook die trajecten in dit besluit opgenomen en op grond van deze wet openbaar gemaakt. In de tussentijd blijft het voor de NVWA mogelijk om hetgeen niet in dit besluit is aangewezen, wel op basis van de Wet openbaarheid van bestuur openbaar te maken. Het streven is dat binnen vijf jaar na inwerkingtreding van dit besluit actieve openbaarmaking van individuele inspectiegegevens structureel en op een breed werkkterrein van de NVWA te realiseren. De Minister van VWS zal de Tweede Kamer periodiek informeren over de voortgang en voornemens over de actieve openbaarmaking onder de Gezondheidswet.

Aangewezen regelgeving en openbaar te maken informatie

Onder 2

Per toezichtstraject is onder 2 aangegeven op basis van welke wetgeving het toezicht op de naleving wordt uitgeoefend. Bij het traject visafslagen is vermelding van de regelgeving in eerste instantie beperkt tot de vermelding dat toezicht wordt uitgeoefend op basis van de Warenwet en de Wet dieren. Bij het traject horeca en de projectmatig uitgevoerde onderzoeken naar waren (niet zijnde eet- en drinkwaren) vindt toezicht plaats op basis van de Warenwet. Hieronder vallen ook Europese Verordeningen waarnaar in de Warenwet en de Wet Dieren wordt verwezen. Informatie als genoemd onder artikel 3 – bijvoorbeeld ten aanzien van een sanctiebesluit opgesteld in het kader van de Warenwet – wordt slechts openbaar gemaakt als het betrekking heeft op visafslagen of projectmatig uitgevoerde onderzoeken naar waren en de onderwerpen die in dat kader zijn gecontroleerd. Op de website van de NVWA wordt per traject nader gespecificeerd op welke punten de inspecteur let bij de controle en onderzoek en op basis van welke

⁸ Kamerstukken II 2015/16, 34 111, nr.10.

⁹ Kamerstukken II 2015/16, 34 111, nr. 6 en nr. 10.

regelgeving de controle en onderzoek plaatsvindt (contextinformatie).

Onder 3

In de bijlage is onder 3 aangegeven welke informatie openbaar gemaakt wordt. Het gaat onder andere om het openbaar maken van uitkomsten van controle en onderzoek.

Wijze van openbaarmaking

Het gaat hier om hoe de aangewezen informatie aan het publiek gepresenteerd wordt. Informatie over de uitkomst van de controle en onderzoek betreft onder andere de naam van de gecontroleerde betrokkene, waaronder deze is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het register van de Kamer van Koophandel is een eenduidig en volledig bestand. De betrokkene is verantwoordelijk voor de juistheid van deze gegevens. De betrokkene kan bij de Kamer van Koophandel haar gevelnaam laten registreren als handelsnaam. De NVWA publiceert tevens de handelsnaam, waardoor via deze route de gevelnaam in de openbaarmaking wordt overgenomen. Tevens maakt de NVWA een oordeel, op het niveau van het thema (bijvoorbeeld voedselveiligheid), openbaar in de vorm van een indeling in nalevingscategorieën. Op de website wordt, in de contextinformatie, aangegeven wat die nalevingscategorieën inhouden. De NVWA maakt hier geen gebruik meer van de kleursystematiek bij oordelen over bedrijfsinspecties. Daarnaast wordt binnen het thema per inspectieonderwerp een duiding van de uitkomsten van de inspectie gegeven. Zoals ook eerder in kamerstukken uiteengezet,¹⁰ wordt op deze manier door de NVWA een beeld gegeven van de feitelijke situatie bij de betrokkene op een bepaald moment. Naast uitkomsten van controle en onderzoek wordt informatie over schriftelijke waarschuwingen¹¹ openbaar gemaakt. De NVWA kan schriftelijke waarschuwingen geven in geval van een overtreding of een overtreding met een gering karakter.¹² Wat betreft bedrijfsgerichte inspecties geldt het volgende: schriftelijke waarschuwingen dienen onder andere om het lerend vermogen van de ondernemer te stimuleren. Van de trajecten die genoemd worden in dit besluit wordt enkel informatie over schriftelijke waarschuwingen alsnog openbaar gemaakt indien de betrokkene binnen een bepaalde termijn na de controle niet actief voldoende heeft aangetoond dat de overtreding is opgeheven. In dat geval wordt op de website vermeld dat die betrokkene een schriftelijke waarschuwing heeft gekregen. Schriftelijke waarschuwingen aan ondernemers die hierop naar tevredenheid van de NVWA acteren, worden niet openbaar gemaakt. Deze wijze van openbaarmaking sluit aan bij de doelen van openbaarmaking als eerder in deze toelichting genoemd. Conform hetgeen in de brief van 6 juni 2016 aan de Tweede Kamer¹³ is opgenomen, zal naast het voorgaande, indien aan de orde, informatie over de aan de betrokkene bekendgemaakte sanctiebesluiten openbaar worden gemaakt. Onder sanctiebesluiten in de zin van artikel 5:2 Algemene wet bestuursrecht worden zowel boetebeschikkingen als herstelmaatregelen verstaan die de NVWA op grond van

¹⁰ Kamerstukken II 2015/16, 34 111, nr. 10 en pm andere kamerstukken VGP?

¹¹ Zie voor definitie het Algemeen Interventiebeleid van de NVWA: *Een waarschuwing is een mededeling aan de onder toezichtgestelde van een geconstateerde overtreding. Een waarschuwing is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. De mededeling omvat onder meer: de overtreding, het wetsartikel en nalevingshulp (indien van toepassing).*

¹² In het Algemeen interventiebeleid van de NVWA worden deze overtredingen gedefinieerd als klasse C of klasse D overtreding.

¹³ Kamerstukken II 2015/16, 34 111, nr.10.

(Europese) wet- en regelgeving op kan leggen. Ten aanzien van deze besluiten zal op de website van de NVWA de naam van de overtreder, de datum van de overtreding, een beschrijving van de overtreding (het gedrag en kwalificatie daarvan) en het dictum van het besluit openbaar worden gemaakt. Tevens wordt daarbij vermeld of er (nog) rechtsmiddelen kunnen worden ingesteld. Bij de openbaarmaking zal de NVWA de beperkingen als genoemd in artikel 44, vijfde en zesde lid, van de Wet in acht nemen. Indien sanctiebesluiten worden opgeheven, zal ook daarover informatie openbaar worden gemaakt.

Ten aanzien van projectmatig uitgevoerde onderzoeken naar waren, niet zijnde eet- en drinkwaren, worden onder andere de kenmerken ter identificatie van het waar openbaar gemaakt. Als eerder aangegeven, waar in deze AMvB gesproken wordt over 'waren', wordt op de website van de NVWA gesproken over 'producten'. Onder kenmerken ter identificatie wordt onder andere verstaan de productnaam, de merknaam, de naam van de fabrikant en/of importeur, et cetera. Voor het overige is er voor gekozen de huidige presentatiewijze (indeling in risicocategorieën door middel van kleurcodes) voort te zetten, omdat deze toereikend is gebleken voor de doeleinden die met de openbaarmaking worden beoogd.

Beslissingsbevoegdheid bestuursorgaan

Beslissingsbevoegd zijn de Ministers van VWS en EZ, ieder voor zover het hun beleidsterrein betreft. De NVWA zal onder mandaat namens de ministers van VWS en EZ besluiten tot openbaarmaking.

Beschikbaarheidsduur

Wat betreft de duur van de beschikbaarheid van de informatie op de website van de NVWA zij opgemerkt dat deze duur per traject kan verschillen. Daarom wordt per traject aangewezen hoe lang deze informatie beschikbaar blijft. Daarbij speelt aard van het geïnspecteerde en de mate van actualiteit van de gegevens een rol. Bij de trajecten visafslagen en horeca resulteert dit in een beschikbaarheidstermijn van twee jaar. Het oordeel wordt gepresenteerd aan de hand van de laatste inspectie. Indien binnen twee jaar geen nieuwe inspectie heeft plaatsgevonden wordt dit oordeel verwijderd. De duiding en het oordeel als genoemd onder 4, onderdeel a, kan echter eerder wijzigen, indien bij de betrokkene binnen 2 jaar vaker is gecontroleerd. Alleen het meest recente oordeel is beschikbaar. De overige onder 4 genoemde informatie blijft zonder uitzondering twee jaar beschikbaar.

Ten aanzien van de projectmatige productonderzoeken is gekozen voor een termijn van tien jaar omdat een eenmaal waargenomen afwijking van een product niet verandert en zijn waarde voor belangstellenden behoudt. Deze termijn komt overeen met de termijn die het Europese waarschuwingssysteem voor snelle uitwisseling van informatie over gevaarlijke producten (RAPEX) hanteert ten aanzien van informatie over gevaarlijke producten.

Ten aanzien van de horeca geldt nog het volgende. In het traject horeca gaat het om voedselbereidende ondernemingen die direct leveren aan de consument. Cafés en sportkantines vallen niet onder dit traject met thema voedselveiligheid omdat ze slechts in zeer beperkte mate voedsel bereiden. Het is in het belang van de consument dat informatie over horecaondernemingen openbaar wordt gemaakt. Het is om die reden dat

het traject horeca is opgenomen in deze eerste amvb. Het gaat hierbij om een herkenbare en afgebakende groep van ondernemingen. De basis voor openbaarmaking is het classificatiesysteem van het Centraal Bureau voor de Statistiek dat ook gebruikt wordt door de Kamer van Koophandel. Het gaat om de Standaard Bedrijfsindeling 2008 – versie 2017. Deze Standaard Bedrijfsindeling is gebaseerd op Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3037/90 en enkele EG-verordeningen op specifieke statistische gebieden (PbEU 2006, L 393). Door aan te sluiten bij de Standaard Bedrijfsindeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek kan met behulp van de classificatie bij de Kamer van Koophandel eenvoudig worden vastgesteld of de openbaarmakingsverplichting ten aanzien van een bepaalde horecaonderneming van toepassing is of niet.

Onderdeel II: openbaarmaking door de IGZ

Openbaar te maken informatie

De IGZ zet haar huidige openbaarmakingsbeleid voort onder de Gezondheidswet. Dit betekent dat uitkomsten van controle en onderzoek openbaar worden gemaakt. Het gaat hier om uitkomsten op basis van risicotoezicht (RT) in ruime zin en thematisch toezicht (TT). De IGZ gaat de in de bijlage benoemde uitkomsten van controle en onderzoek die voortvloeien uit het toezicht op naleving van de onder 2 van de bijlage vermelde regelgeving openbaar maken. Hiermee is het in onder 1 bedoelde toezichtsdomein benoemd. Onder de genoemde regelgeving vallen ook Europese Verordeningen, voor zover daarnaar in de aangewezen regelgeving wordt verwezen. Soms bevat de genoemde wetgeving een bijzondere openbaarmakingsbepaling, bijvoorbeeld artikel 29 van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen. Een dergelijke speciale, uitputtende bepaling staat aan openbaarmaking op grond van de Gezondheidswet in de weg. Op de openbaarmaking van de uitkomsten van controle en onderzoek zijn twee uitzonderingen. Ten eerste zullen de uitkomsten van controle en onderzoek met betrekking tot (wettelijk) verplichte en niet (wettelijk) verplichte meldingen niet openbaar worden gemaakt. Dit zijn in ieder geval de zogenaamde calamiteitenrapporten¹⁴. Deze zijn in deze amvb nog niet aangewezen, maar zullen – zoals toegezegd aan de Tweede Kamer¹⁵ – een jaar na de inwerkingtreding van de Gezondheidswet openbaar worden gemaakt. Daarnaast zijn ook boeterapporten uitgezonderd van openbaarmaking. Het gaat hier om rapporten van de IGZ die ten grondslag liggen aan het opleggen van een bestuurlijke boete. Omdat het opleggen van een bestuurlijke boete zelf niet in deze amvb is aangewezen, zijn ook de boeterapporten uitgezonderd. Deze zullen naar verwachting drie jaar na inwerkingtreding van de wet openbaar worden gemaakt. Van belang nog om op te merken is dat een proces van onderzoek van een melding meerdere fasen omvat; van een eerste beoordeling van een melding tot een 'eindbeoordeling'. Onder de genoemde uitzondering vallen naast eindoordelen ook de eerste en tussenbeoordelingen van een melding door een inspectiemedewerker; deze worden dan ook niet openbaar gemaakt.

¹⁴ Een vastgesteld rapport van de IGZ na eigen onderzoek door de IGZ naar aanleiding van de melding van een calamiteit als bedoeld in artikel 1 van de Wkkgz

¹⁵ Pm noot verslag plenaire behandeling.

Voorts wordt er voor de duidelijkheid nog op gewezen dat de volgende informatie van de IGZ niet onder de Gezondheidswet en dus niet onder de openbaar te maken informatie valt: een tuchtklacht door de IGZ ingediend op grond van de Wet BIG, een voordracht van de IGZ op grond van de Wet BIG bij het College Medisch Toezicht, adviezen over bijvoorbeeld BOPZ-aanmerking en adviezen die de IGZ geeft op grond van haar algemene adviestaak ingevolge artikel 36, tweede lid, Gezondheidswet.

Omdat het toezichtterrein van de IGZ zeer breed is en de openbaar te maken items zeer omvangrijk en divers van aard zijn, zijn de organisatorische implicaties daarvan groot. De openbaarmaking zal daarom noodgedwongen fasegewijs worden uitgebreid.

Wat nieuw is ten opzichte van het oude beleid, is dat lasten onder dwangsom en lasten onder bestuursdwang voortaan ook openbaar worden gemaakt

Alle informatie die onder 3 van de bijlage is aangewezen wordt conform de eis van artikel 44, vijfde lid, van de Gezondheidswet ontdaan van bepaalde gegevens. Het gaat om:

- persoonsgegevens die niet gerelateerd zijn aan het beroeps – of bedrijfsmatig functioneren of handelen van de personen die onderwerp zijn van het toezicht of op wie de uitvoering betrekking heeft. Het gaat hier onder andere om persoonsgegevens van derden (cliënten).
- gegevens die vallen onder het (afgeleid) medisch beroepsgeheim.

Verder worden persoonsgegevens die gerelateerd zijn aan de taakvervulling van de personen die met het toezicht op de naleving van de aangewezen regelgeving zijn belast, niet openbaar gemaakt. Dit geldt niet voor de namen en functieaanduidingen van de Inspecteur-Generaal en de hoofdinspecteurs van de IGZ.

Wijze van openbaarmaking

In de bijlage is onder 7 vermeld hoe de aangewezen informatie aan het publiek gepresenteerd wordt. Wat betreft de uitkomsten van controle en onderzoek is dat een schriftelijk document van de IGZ waarin haar eindoordeel over het inspectieonderzoek is neergelegd. Er is hier niet voor gekozen om de term 'inspectierapport' te gebruiken, onder andere omdat in bepaalde regelgeving op de naleving waarvan de IGZ toezicht houdt, andere termen worden gebruikt (bijv. 'verslag').

De handhavingsmaatregelen en de kennisgevingen over intensivering van toezicht (verscherpt toezicht) zullen worden openbaar gemaakt door middel van een zakelijke weergave van de overwegingen en, wat betreft besluiten tevens het dictum van het besluit. Dit gaat gepaard met het onderliggende rapport zoals genoemd onder onderdeel II, onder 3, onderdeel a, en tevens een persbericht. Wat betreft bevelen en aanwijzingen is deze wijze van openbaarmaking nieuw ten opzichte van de manier waarop dat onder de Wob gebeurt. Onder de Wob werden met toepassing van individuele belangenafweging integrale besluiten openbaar gemaakt. Onder de Gezondheidswet en deze amvb is er echter geen ruimte meer voor individuele belangenafweging en dus geen ruimte om bepaalde besluiten van openbaarmaking te onthouden. Alle aangewezen informatie over besluiten moet openbaar worden gemaakt, zodat het publiek een zo volledig mogelijk beeld krijgt van de aanwezige informatie. Door te bepalen dat ten aanzien van de handhavingmaatregelen het dictum en een zakelijke weergave van de overwegingen

openbaar gemaakt dienen te worden, krijgt het publiek een scherp beeld van wat ten aanzien van de betrokkene is besloten en een goed toegankelijke beschrijving van de feiten en omstandigheden die tot het uiteindelijke besluit hebben geleid. De bijlage somt specifiek op welke lasten onder bestuursdwang en onder dwangsom onder de Gezondheidswet actief openbaar gemaakt gaan worden. Deze opsomming bevat niet de lasten die de handhaving van de uitoefening van een toezichtsbevoegdheid betreffen. Dit betreft bijvoorbeeld artikel 29, tweede lid, van de Wkkgz. De openbaarmaking hiervan beantwoordt in veel mindere mate aan de doelen van openbaarmaking. Om deze reden zijn ze niet opgesomd in de bijlage.

Beslissingsbevoegdheid bestuursorgaan

Het bestuursorgaan dat formeel het besluit tot openbaarmaking neemt is de Minister van VWS, behoudens in die gevallen dat het informatie betreft over besluiten ten aanzien waarvan ambtenaren van de IGZ tot het nemen daarvan bevoegd zijn. In dat laatste geval is ook die ambtenaar bevoegd tot het nemen van het openbaarmakingsbesluit. Voor bepaalde maatregelen is de bevoegdheid om daartoe een besluit te nemen toegekend aan de ambtenaren van de IGZ, zoals bij bevelen, lasten onder bestuursdwang op grond van artikel 12 Wet op de medische hulpmiddelen en lasten onder bestuursdwang op grond van artikel 114 Geneesmiddelenwet. In de praktijk zullen besluiten en de openbaarmakingsbesluiten, hoewel formeel twee verschillende besluiten, in een document samenvallen. Indien twee bestuursorganen bevoegd zouden zijn, zou dat leiden tot twee procedures tegen twee verschillende bestuursorganen over hetzelfde feitencomplex. Om dat te voorkomen zal bijvoorbeeld in het geval een inspecteur een bevel geeft op grond van de Wkkgz, tevens bevoegd zijn tot de openbaarmaking over dat bevel te besluiten.

Het beheer van de toezichtsinformatie berust bij de IGZ die als toezichthoudende inspectiedienst en handhaver een belangrijke positie bekleedt op het beleidsterrein van de zorg. Opererend binnen de ministeriële verantwoordelijkheid heeft de IGZ als deskundige inspectie bij uitstek inzicht in de omvang en inhoud van de toezichtsinformatie. Om dit inzicht optimaal te benutten, zal de IGZ niet alleen belast worden met de openbaarmaking van de informatie, maar zal zij ook op basis van mandaat namens de minister van VWS de openbaarmakingsbesluiten nemen. Door zowel de feitelijke openbaarmaking als de besluitvorming daartoe bij de IGZ te beleggen, kan op een doelmatige manier uitvoering worden gegeven aan het openbaarmakingsbeleid.

Onderdeel III: openbaarmaking door de IJZ en IVenJ

Binnen het jeugddomein zien de IJZ, de IGZ en de IVenJ toe op de naleving van wettelijke eisen voor de instellingen en de verplichtingen die gelden voor verantwoorde jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Naast het nalevingstoezicht hebben de jeugdinspecties op grond van de Jeugdwet ook tot taak het onderzoeken van de kwaliteit in algemene zin. Dit zogenaamde stelseltoezicht vindt waar nodig plaats in de bredere context van het sociaal domein, waarvoor de wettelijke basis wordt gevormd door de Jeugdwet, de Wmo, de Participatiewet en de Wet passend onderwijs. In dit kader werken de drie jeugdinspecties samen met de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid binnen het Toezicht Sociaal Domein/Samenwerkend Toezicht Jeugd.

Sinds de transitie van de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering naar de gemeenten in 2015 moet integraal worden gewerkt om de problematiek binnen gezinnen aan te pakken. De gemeenten dragen verantwoordelijkheid voor de randvoorwaarden voor dit integraal samenwerken binnen kwetsbare gezinnen. Teneinde het veld en gemeenten van actuele en relevante toezichtinformatie te voorzien vinden de jeugdinspecties het belangrijk dat zo veel mogelijk informatie openbaar wordt gemaakt.

Openbaar te maken informatie

De jeugdinspecties zetten hun beleid om nagenoeg elk resultaat van hun toezicht openbaar te maken voort. Allereerst maken zij de uitkomsten van controle en onderzoek openbaar, voor zover deze uitkomsten uitmonden in rapporten die door het hoofd van de betreffende jeugdinspecties zijn vastgesteld. Met het hoofd van de inspectie wordt bedoeld op de Hoofdinspecteur van de IJZ of hoofd van de IVenJ. Het gaat om rapporten van geprogrammeerd toezicht¹⁶. Hieronder vallen ook de eindrapporten naar aanleiding van een herinspectie. De uitkomsten van tussentijds toezicht in het kader van een lopend toezichttraject, bijvoorbeeld een verscherpt toezicht traject, vallen niet onder de reikwijdte van de amvb. De openbaarmaking van dergelijke documenten kan het lopende toezichttraject verstoren.

De calamiteitenrapporten naar aanleiding van eigen onderzoek door de jeugdinspecties en de rapporten van Toezicht Sociaal Domein/Samenwerkend Toezicht Jeugd worden voorsnog niet aangewezen in deze amvb. De komende periode zal worden gebruikt om voor deze producten de werkprocessen uit te werken en een geschikt format op te stellen. Tot het moment van aanwijzing in deze amvb zullen deze producten, zoals thans het geval is, actief openbaar gemaakt worden op grond van de Wob.

Een aantal inspectieproducten vloeit voort uit relatief nieuwe bevoegdheden van de jeugdinspecties. Te denken valt aan bestuurlijke boetebesluiten en boeterapporten, het onderzoek in het kader van een tuchtklacht en het eigen onderzoek naar seksueel, psychisch of lichamelijk geweld door hulpverleners jegens cliënten. Los van de omstandigheid dat deze producten veelal privacygevoelige informatie bevatten, hebben de jeugdinspecties nog relatief weinig ervaring met het opstellen van dergelijke producten, laat staan met de openbaarmaking hiervan. Evident is dat dergelijke producten een grote impact kunnen hebben op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen en het derhalve voor de jeugdinspecties nog niet helder is in welke vorm zij aan hun plicht het publiek zo zorgvuldig mogelijk te informeren, kunnen voldoen. In dat kader zal de komende periode worden gebruikt om werkprocessen uit te werken en geschikte formats op te stellen.

De termijnen van beschikbaarheid van informatie op de website

De aangewezen rapporten blijven gedurende een periode van vijf jaar beschikbaar op de website van de inspectiediensten.

Artikel 3.1, onderdeel b gaat over kennisgevingen intensivering toezicht. Hiermee worden

¹⁶ Onder rapporten inzake geprogrammeerd toezicht wordt verstaan het rapport naar aanleiding van toezicht waarvan vooraf duidelijk is op welke aanbieders en/of onderwerpen de jeugdinspecties zich richten. Deze komen veelal voort uit de risicoselectie van de jeugdinspecties.

de mededelingen van de jeugdinspecties in het kader van verscherpt toezicht bedoeld. Deze mededelingen blijven eveneens gedurende een periode van vijf jaar beschikbaar op de website van de inspectiediensten. Zie hiervoor ook de toelichting bij artikel 3.

Artikel 3.1, onderdeel c gaat over de openbaar te maken maatregelen die door de inspectiediensten zijn genomen. De informatie over deze maatregelen blijft gedurende een periode van vijf jaar beschikbaar op de website van de inspectiediensten. Zie hiervoor ook de toelichting bij artikel 3.

Alle informatie die onder 3.1 van de bijlage is aangewezen wordt conform de eis van artikel 9.7, vijfde lid, van de Jeugdwet ontdaan van bepaalde gegevens. Het gaat om:

- persoonsgegevens die niet gerelateerd zijn aan het beroeps – of bedrijfsmatig functioneren of handelen van de personen die onderwerp zijn van het toezicht of op wie de uitvoering betrekking heeft. Het gaat hier onder andere om persoonsgegevens van derden (bijvoorbeeld cliënten of hun naasten).
- gegevens die vallen onder het (afgeleid) medisch beroepsgeheim.

Daarnaast bepaalt de bijlage onder 3.2 dat persoonsgegevens die gerelateerd zijn aan de taakvervulling van de personen die met het toezicht op de naleving in het kader van de Jeugdwet zijn belast, niet openbaar worden gemaakt. Het betreft de namen van toezichthoudende ambtenaren. Een uitzondering wordt gemaakt voor de namen en functieaanduidingen van de hoofdinspecteur van de IJZ, het hoofd van de IVenJ en hun plaatsvervangers.

Wijze van openbaarmaking

Het gaat hier om de wijze waarop de onder 3.1 aangewezen informatie aan het publiek wordt gepresenteerd. De jeugdinspecties beschikken sinds 1 januari 2015 over een uitgebreid handhavinginstrumentarium. Tot op heden hebben de jeugdinspecties hiervan in terughoudende mate gebruik gemaakt.

De jeugdinspecties laten zoveel mogelijk ruimte aan het veld bij het ontplooiën van nieuwe initiatieven vanwege de decentralisaties en transformatie. Op het moment dat de kwaliteit van de hulp echter in ernstige mate tekort schiet, dient uiteraard te worden ingegrepen.

Vanwege de omstandigheid dat het handhavinginstrumentarium nog slechts beperkt is ingezet, is er ook relatief weinig ervaring met het openbaar maken van dergelijke producten. In dat kader kiezen de jeugdinspecties er voor een zakelijke weergave en dictum openbaar te maken van het besluit zoals genoemd onder artikel 3.1 onderdeel c, gepaard gaand met het onderliggende rapport. Daarnaast zullen persberichten worden uitgegeven. De wijze van openbaarmaking (dictum en zakelijke weergave van de overwegingen van het besluit) sluit ook aan bij de wijze van openbaarmaking door de IGZ zoals opgenomen in onderdeel II van deze bijlage. Door deze wijze van openbaarmaking krijgt het publiek een scherp beeld van wat ten aanzien van de ondertoezichtgestelde is besloten en een goed toegankelijke beschrijving van de feiten en omstandigheden die tot het uiteindelijke besluit hebben geleid. De rapporten zoals genoemd onder 3.1, onderdeel a en de kennisgeving zoals genoemd onder 3.1, onderdeel b worden wel integraal openbaar gemaakt. Hiermee hebben de jeugdinspecties al veel ervaring opgedaan.

Bestuursorgaan die het openbaarmakingsbesluit neemt

Beslissingsbevoegd zijn de Minister van VWS en de Minister van VenJ, deze laatste voor zover het het werkterrein van de IVenJ betreft. Voor beiden geldt dat het hoofd van de betreffende jeugdinspectie onder mandaat de besluiten zal nemen. In de praktijk zal worden aangesloten bij de samenwerkingsafspraken die de jeugdinspecties inmiddels hebben gemaakt ten aanzien van de voortouwinspectie.

Verder is hier voor het uitgangspunt gekozen dat het bestuursorgaan dat bevoegd is te beslissen over het besluit dat openbaar wordt gemaakt (bijvoorbeeld een bestuurlijke boete of een bevel) tevens bevoegd is het openbaarmakingsbesluit te nemen. In alle gevallen is dat de Minister, behalve als het gaat om een bevel. De bevoegdheid tot het opleggen van een bevel is in de Jeugdwet geattribueerd aan de met het toezicht belaste ambtenaar. In dit geval is de bevoegdheid om het openbaarmakingsbesluit van het bevel te nemen dan ook bij de met het toezicht belaste ambtenaar neergelegd, en niet bij de Minister.